

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึงจังหวัดชลบุรี

วรุฒ คุณสมิตปัญญา

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มกราคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณาปัญหาพิเศษ
ของ วรุต คุณสมิตปัญญา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

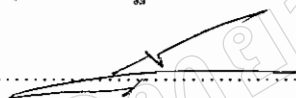
(อาจารย์ภักดิ์ สมิธ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

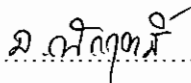
ประธานกรรมการ

(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

กรรมการ

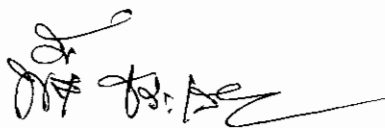
(ดร.กิจชุด ไกรวาส)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์เอกลักษณ์ นัตถฤทธิ์)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พณีย์ ธารเสนา)

วันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ภักต์ สมิธ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนให้ความสนใจใส่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง และนอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบงานวิจัยทุกท่านที่ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในงานวิจัยครั้งนี้ด้วย

ที่สำคัญที่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ผู้วิจัยขอระลึกถึงคุณบิดา มารดาผู้ให้ความรัก ผู้สร้างความสมบูรณ์ทั้งทางกาย ใจและสติปัญญา อีกทั้งยังสนับสนุนด้านทุนทรัพย์มาโดยตลอด ขอขอบพระคุณผู้ช่วยเหลือสนับสนุนอื่น ๆ ในการทำงานวิจัยมา ณ โอกาสนี้

วรุต คุณสมิตปัญญา

ชื่อปัญหาพิเศษ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	วรุต คุณสมบัติปัญญา
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน 18,024 คน แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนในเขตเทศบาลบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษาพบว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา รองลงมาคือ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการทำกิจกรรมและด้านการวางแผนและตัดสินใจเป็นลำดับสุดท้าย โดยในด้านการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหาประชาชนได้มีโอกาสรับทราบถึงปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนและสนใจติดตามผลในด้านการทำกิจกรรม ประชาชนได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน โครงการของเทศบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างตามเพศ อายุ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล แต่พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันตาม ระดับการศึกษา และอาชีพ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการศึกษา.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม..	7
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และนโยบายบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ในประเทศไทย.....	21
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
เกณฑ์การแปลผล.....	42
4 ผลการศึกษา.....	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	43
ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี.....	47
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	54
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการศึกษา.....	60
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	71
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	77

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามชุมชนจำนวน 42 ชุมชน	38
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	43
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	44
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	44
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ที่ได้รับต่อเดือน.....	45
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	45
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี.....	46
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้านการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา.....	47
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผนและการตัดสินใจ.....	48
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้านการทำกิจกรรม.....	50
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้านการตรวจสอบและประเมินผล.....	52
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างกันของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ.....	54
14 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ.....	54
15 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55
16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55
17 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ที่ได้รับต่อเดือน.....	56
18 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	57
19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	57
20 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านบึง.....	58
21 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงแนวคิดสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม.....	11
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	36

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University